

Afgørelse og indskærpelse om Brønderslev Varme A/S' varsling af prisstigninger efter varmeforsyningsloven

27. marts 2025

J.nr.: 24/02381
Stsc

Resumé

Forsyningstilsynet tager med denne sag stilling til, om det var rimeligt, da Brønderslev Varme A/S den 30. september 2024 varslede sine varmeaftagere om to på hinanden følgende varmeprisstigninger.

Den første prisstigning trådte i kraft den 1. oktober 2024 og udgjorde en stigning i det variable forbrugsbidrag fra 585 til 640 kr. pr. MWh inkl. moms. Den anden prisstigning trådte i kraft den 1. januar 2025 og udgjorde en yderligere prisstigning i det variable forbrugsbidrag til 842,50 kr. pr. MWh inkl. moms. Prisstigningerne blev således varslet med henholdsvis 1 dag og ca. 3 måneder forud for ikrafttrædelsen. Prisstigningerne blev varslet på Brønderslev Varme A/S' hjemmeside og i lokalaviser, ligesom varslet blev udsendt individuelt pr. sms og e-boks.

Forsyningstilsynet finder, at spørgsmålet om, hvorvidt der er sket rimelig varsling skal vurderes for hver enkelt prisstigning. Sammenligningsgrundlaget foretages med udgangspunkt i prisen på varslingstidspunktet. Dette sker for at undgå, at varmeaftagerne ikke varsles i rimelig tid, når flere successive prisstigninger varsles samtidig.

Forsyningstilsynet finder, at den prisstigning, der trådte i kraft den 1. oktober 2024 ikke kan anses for at være af væsentlig karakter, idet prisstigningen ikke udgjorde 10 pct. eller derover, ligesom den samlede betaling for et standardhus eller standardlejlighed ikke steg med mere end 100 kr. pr. måned inkl. moms.

Forsyningstilsynet finder derimod, at den efterfølgende varslede prisstigning, der trådte i kraft den 1. januar 2025, var væsentlig, idet prisstigningen udgjorde mere end 10 pct. og samtidig forhøjede den samlede betaling med mere end 100 kr. pr. måned inkl. moms for et standardhus og standardlejlighed. Sammenligningsgrundlaget for denne vurdering er foretaget på baggrund af prisen på varslingstidspunktet, dvs. varmeprisen anmeldt med ikrafttrædelse pr. 1. januar 2024.

Varslingen af denne væsentlige prisstigning findes efter en konkret vurdering at være urimelig, idet der ikke indgik oplysning om prisstigningerne i det faste bidrag og abonnementsbidraget. Dertil kommer, at den samlede forbrugerpris, der blev anmeldt til tilsynet som gældende pr. 1. januar 2025, var større end forbrugerprisen, der blev varslet. Tilsynet finder dog efter en konkret vurdering, at overtrædelsen er af beskeden karakter og derfor ikke giver anledning til indgriben.

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomheder@forsyningstilsynet.dk
Send via borger@forsyningstilsynet.dk

Forsyningstilsynet har i lyset af sagsforløbet fundet anledning til at indskærpe, at Brønderslev Varme A/S fremadrettet varsler sine varmeaftagere rimeligt om almindelige såvel som væsentlige prisændringer.

Forsyningstilsynet foretager sig herefter ikke yderligere i sagen, der afsluttes.

Afgørelse

Forsyningstilsynet træffer efter varmforsyningslovens § 21, stk. 4, afgørelse om:

- at det ikke var urimeligt, at Brønderslev Varme A/S varslede sine varmeaftagere en dag før den prisstigning, der trådte i kraft den 1. oktober 2024,
- at det var urimeligt, da Brønderslev Varme A/S varslede sine varmeaftagere om den prisstigning, der trådte i kraft den 1. januar 2025, idet varslingen ikke indeholdt oplysning om stigninger i det faste bidrag samt abonnementsbidraget, ligesom forbrugerprisen for en standardforbruger var højere end det beløb, der fremgik af varslet, og
- at det urimelige varsel efter en konkret vurdering ikke giver tilsynet anledning til indgriben.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagsfremstilling

Forsyningstilsynet har modtaget to klager over Brønderslev Varme A/S' varsel af de prisstigninger, der trådte i kraft henholdsvis den 1. oktober 2024 og den 1. januar 2025.

Forsyningstilsynet udbad sig på baggrund af klagerne ved e-mail af 7. november 2024 Brønderslev Varme A/S (herefter 'Brønderslev Varme') om en redegørelse i sagen. Brønderslev Varme redegjorde den 14. november 2024 for de faktiske forhold. Forsyningstilsynet har lagt de faktiske omstændigheder i redegørelserne og dertilhørende bilag til grund ved sin vurdering af sagen. Forsyningstilsynet har ligeledes taget udgangspunkt i Brønderslev Varmes anmeldelser til Forsyningstilsynet i form af budget- og prisanmeldelser fra 2024 og 2025 til brug for udregningen af varmeprisstigningens betydning for en standardforbruger.

Faktum vedrørende prisstigningerne

Det følger af redegørelsen, at Brønderslev Varme gennemførte to prisstigninger, der begge vedrørte stigninger i det variable forbrugsbidrag. Den første prisstigning trådte i kraft den 1. oktober 2024 og medførte en prisstigning fra 585 til 640 kr. pr. MWh inkl. moms, hvilket udgjorde en prisstigning i det variable forbrugsbidrag på ca. 9,4 pct. Den anden prisstigning trådte i kraft den 1. januar 2025 og medførte en prisstigning fra 640 til 842,50 kr. pr. MWh inkl. moms, hvilket udgjorde en yderligere prisstigning i det variable forbrugsbidrag på ca. 31,6 pct.

Brønderslev Varme gennemførte i forbindelse med prisstigningen den 1. januar 2025 ligeledes prisstigninger i det faste bidrag samt abonnementsbidraget. Det faste bidrag steg således fra 17,70 til 18 kr. inkl. moms pr. m² ligesom abonnementsbidraget steg fra 884 til 901,25 kr. inkl. moms. Disse prisstigninger medførte således en stigning i det faste bidrag på ca. 1,7 pct. og en stigning i abonnementsbidraget på ca. 2 pct.

For et standardhus (130 m² og 18,1 MWh) steg den samlede betaling pr. 1. oktober 2024 fra 13.774 til 14.769 kr. inkl. moms, hvilket udgjorde en merbetaling på ca. 83 kr. pr. måned inkl. moms. Dernæst steg den samlede varmepris pr. 1. januar 2025 til 18.490,50 kr. inkl. moms, hvilket udgjorde en yderligere merbetaling på ca. 310 kr. pr. måned inkl. moms sammenlignet med den første prisstigning.

For en standardlejlighed (75 m² og 15 MWh) steg den samlede betaling pr. 1. oktober 2024 fra 10.986,50 til 11.811,50 kr. inkl. moms, hvilket udgjorde en merbetaling på ca. 69 kr. pr. måned inkl. moms. Dernæst steg den samlede varmepris pr. 1. januar 2025 til 14.888,75 kr. inkl. moms, hvilket udgjorde en merbetaling på ca. 256 kr. pr. måned inkl. moms sammenlignet med den første prisstigning.

De to varmeprisstigninger blev anmeldt til Forsyningstilsynet henholdsvis den 1. oktober 2024 og den 18. december 2024. Varmeprisstigningerne medførte samlet set en stigning i det variable forbrugsbidrag på ca. 44 pct., ligesom den samlede merbetaling for et standardhus steg med ca. 393 kr. pr. måned inkl. moms og for en standardlejlighed med ca. 325 kr. pr. måned inkl. moms.

Oplysninger om varslingen

De to varmeprisstigninger blev begge varslet individuelt den 30. september 2024 via E-boks og SMS til alle varmekunder. Prisstigningerne fremgik ligeledes af opslag på Facebook, opslag på Brønderslev Varmes hjemmeside og en pressemeddelelse. Brønderslev Varme har i varslingerne via E-boks og SMS varslet sine varmeaftagere om forestående varmeprisstigninger på følgende vis:

"Kære Varmeforbruger

Brønderslev Varme har ved en budgetgennemgang konstateret, at det desværre er nødvendigt at sætte prisen for varme op, hvilket hermed varsles. Prisen vil stige i to omgange. Første gang en mindre stigning med virkning fra 1. oktober og anden gang fra 1. januar 2025. Den variable takst ændres samlet set over de to omgange fra 585 kr. pr. MWh til 842,50 kr. For et standardhus på med et årsforbrug på 18,1 MWh stiger prisen samlet set fra kr. 13.774 til kr. 18.435, hvilket svarer til en stigning på 34%.

For en standardlejlighed med et årsforbrug på 15 MWh medfører ændringen en stigning på ca. 320 kr. pr. måned. For et standardhus med et årsforbrug på 18,1 MWh bliver stigningen på ca. 390 kr. pr. måned. Vi ved, det er en stor stigning, som måske tilmed kommer lidt uventet. Men med større udgifter og det er nødvendigt.

Læs mere om baggrunden for takststigningen på vores hjemmeside eller på Facebook.

Mvh. Brønderslev Varme A/S"

På Brønderslev Varmes hjemmeside og i Facebook opslaget henvises der til Brønderslev Varmes pressemeddelelse for en nærmere beskrivelse af årsagen til prisstigningerne. Det følger herefter af pressemeddelelsen, at beslutningen om prisstigningerne blev foretaget på baggrund af indikationer om et negativt resultat i forbindelse med udarbejdelsen af halvårsregnskabet. Overordnet fremgår det af meddelelsen, at årsagen bag prisstigningerne skyldes en blanding af udefrakommende faktorer, men også en fejlbudgettering. Der opremses herefter følgende konkrete årsager til prisstigningerne:

1. at elproduktionen havde været lavere end forventet,
2. at en stigning i den månedlige net-tarif havde medført en merudgift på ca. 1 mio. om året,
3. at det første kvartal i 2024 havde været ekstraordinært koldt, hvilket forårsagede, at man gjorde brug af naturgas som opvarmingskilde, hvilket på daværende tidspunkt var dyrt.
4. at prisen på flis i de seneste tre år havde været på ca. 35 pct., som forventedes at ville stige yderligere i 2025. Dertil kom, at Brønderslev Varme havde undervurderet mængden af den flis, der skulle indkøbes for at dække behovet. Denne fejlvurdering havde i sig selv medført en merudgift på ca. 5-6 mio. kr.

Sagens parter

Forsyningstilsynet har på baggrund af de foreliggende oplysninger vurderet, at det alene er Brønderslev Varme A/S (CVR-nr. 31157439), der kan anses for part i sagen.

Høring

Forsyningstilsynet sendte den 13. februar 2025 et afgørelsesudkast i høring hos Brønderslev Varme med frist for angivelse af bemærkninger den 27. februar 2025.

Brønderslev Varme er ikke vendt tilbage med bemærkninger indenfor fristen, hvorfor Forsyningstilsynet hermed træffer afgørelse på det foreliggende grundlag.

Retsgrundlag

– VARMEFORSYNINGSLOVEN (LBK NR. 124 AF 02/02/2024 MED SENERE ÆNDRINGER)

Varmeforsyningslovens § 21, stk. 1, fastslår, at priser samt grundlaget herfor skal anmeldes til Forsyningstilsynet, der har hjemmel til at fastsætte nærmere regler herom. Efter varmforsyningslovens § 21, stk. 3, er priser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter stk. 1, ugyldige.

Forsyningstilsynet kan gribe ind, hvis tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 4. Bestemmelsen giver Forsyningstilsynet beføjelse til at give pålæg til en varmforsyningsvirksomhed, hvis et ulovligt eller urimeligt forhold ikke efter forhandling kan bringes til ophør:

Varmeforsyningsloven § 21, stk. 1, 3, og 4:

§ 21. Tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser for ydelser omfattet af §§ 20, 20 a eller 20 b skal anmeldes til et tilsyn, der er nedsat af klima-, energi- og forsyningsministeren (Forsyningstilsynet), med angivelse af grundlaget herfor efter regler fastsat af tilsynet. Anmeldelse efter 1. pkt. for overskudsvarme, der er omfattet af regler udstedt i medfør af § 20, stk. 19, foretages af den varmforsyningsvirksomhed, som overskudsvarmen leveres til. Forsyningstilsynet kan fastsætte regler om formen for anmeldelse og om, at anmeldelse skal foretages elektronisk. Forsyningstilsynet kan fastsætte regler om, at anmeldelse skal ledsages af erklæring afgivet af en registreret revisor, statsautoriseret revisor eller kommunens revisor. Forsyningstilsynet kan give pålæg om anmeldelse.

[...]

Stk. 3. Tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter stk. 1, er ugyldige.

Stk. 4. Finder Forsyningstilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a, 20 b eller 20 c, § 28 b, stk. 4, eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion eller betingelser, jf. dog stk. 6 og 7. 1. pkt. finder ikke anvendelse på virksomheder for overskudsvarme, der er omfattet af regler udstedt i medfør af § 20, stk. 19.

(Forsyningstilsynets understregning)

Klima-, energi- og forsyningsministeren har bemyndigelse til at fastsætte regler om bl.a. varsling af prisændringer. Dette fremgår af varmforsyningslovens § 20 d, stk. 2, 2. pkt.

Varmeforsyningsloven § 20 d, stk. 2, 2. pkt.:

"[...] Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte regler om varsling af ændringer i pris og betingelser for ydelser omfattet af § 20, stk. 1. (Forsyningstilsynets understregning)"

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at ministeren bl.a. i første omgang kan udnytte bemyndigelsen til at fastsætte kortere frister for varsling af prisændringer. Hjemlen er uudnyttet.

Særligt om anmeldelse af priser og grundlaget herfor

Med hjemmel i varmforsyningslovens § 21, stk. 1 (se ovenfor), har Forsyningstilsynet udstedt anmeldelsesbekendtgørelsen. I anmeldelsesbekendtgørelsen fastsættes de nærmere regler for, hvordan varmforsyningsvirksomheder skal foretage anmeldelse af priser samt grundlaget herfor til Forsyningstilsynet senest samtidig med, at de træder i kraft over for varmeaftageren.

- **ANMELDELSESBEKENDTGØRELSEN (BEKENDTGØRELSE OM ANMELDelse AF TARIFFER, OMKOSTNINGSFORDELINGER OG ANDRE BETINGELSER FOR LEVERING AF FJERNVARME SAMT VARMEPRODUKTIONSOMKOSTNINGER TIL BRUG FOR FASTSÆTTELSE AF PRISLOFT M.V. (BEK NR 951 AF 22 JUNI. 2022)**

”§ 3. Anmeldelsespligten omfatter tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser for levering af opvarmet vand, damp eller gas nævnt i § 1, samt grundlaget

herfor, herunder budgetter, almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering og tekniske leveringsbestemmelser, bestemmelser om renter og gebyrer og inddrivelse af restancer, leveringsaftaler, aftaler om indregning af værdien af mængden af overskud eller underskud af CO₂-kvoter m.v. Foretags henlæggelser, omfatter anmeldelsespligten tillige investerings- og henlæggelsesplan. Anmeldelsespligten omfatter endvidere oplysninger om forrentning af indskudskapital. [...]

§ 5. Anmeldelse af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion, andre betingelser og oplysninger, der er grundlag for fastsættelsen af tariffer mv. efter § 3, stk. 1, skal ske senest samtidig med, at de træder i kraft overfor varmeaftageren.”

Energiklagenævnets praksis om retsvirkningen af ugyldighed

Retsvirkningen af ugyldighed som følge af manglende anmeldelse er ikke beskrevet nærmere i varmforsyningsloven, denne lovs forarbejder eller i regler udstedt i medfør af denne lov. Energiklagenævnet har dog tidligere udtalt sig om retsvirkningen af ugyldighed som følge af manglende eller for sen anmeldelse af priser. I Energiklagenævnets afgørelse af 12. december 2011 (j.nr. 1021-11-39-18), udtalte nævnet generelt, at:

”Såfremt priser (tariffer) ikke er anmeldt eller er anmeldt for sent, skal det vurderes, hvilken retsvirkning det i det konkrete tilfælde skal have, at prisen (tariffen) er ugyldig.”

Spørgsmålet om den konkrete retsvirkning af ugyldighed, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 3, er bl.a. behandlet i Energiklagenævnets afgørelse af 21. december 2010 (j.nr. 1021-10-10-4), hvor det fremgår, at E.ON ikke havde anmeldt rettidigt i 6 ud af 8 gange i perioden fra 3. maj 2004 til 12. marts 2009. Energiklagenævnet tog i sagen stilling til de to perioder, hvor den for sent anmeldte prisændring førte til stigninger i varmeprisen. E.ON anmeldte prisændringerne henholdsvis 16 og 37 dage efter, at prisen var trådt i kraft over for forbrugerne. Varmeprisen på det variable bidrag steg i de respektive perioder med 75 kr. pr. MWh (en stigning på 12,5 pct.) og 205 kr. pr. MWh (en stigning på 25 pct.). Energiklagenævnet fastslog, at E.ONs manglende anmeldelse af priser ikke skulle have prismæssige konsekvenser for selskabet, og udtalte:

”En tarif, der ikke er anmeldt til Energitilsynet, er ugyldig, [...]. De tarifændringer, som E.ON ikke har anmeldt rettidigt i perioderne 1 og 2, er derfor som udgangspunkt ugyldige. Efter en konkret vurdering af sagens omstændigheder finder Energiklagenævnet dog ikke, at retsvirkningen af ugyldighed i medfør af varmforsyningslovens § 21, stk. 3, i nærværende sag bør være, at E.ON ikke kan opkræve de forhøjede tariffer, før der er sket behørig anmeldelse. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, der alene er tale om relativ kortere perioder, hvor tarifferne ikke har været anmeldt behørigt efter reglerne, samt at beløbene for disse perioder er forholdsvis små.”

Varsling af prisændringer

Varmeforsyningsloven indeholder ikke udtrykkelige regler om varslingsfrister, men spørgsmålet er behandlet i administrativ praksis. Energitilsynet (nu Forsyningstilsynet) har i 2010 tilkendegivet, hvordan tilsynet vil tilgå konkrete sager om varsling af prisstigninger. Denne tilkendegivelse har Forsyningstilsynet senere suppleret med en vejledning om, hvordan Forsyningstilsynet vil tilgå konkrete sager om varsling af væsentlige prisstigninger.

- **ENERGITILSYNETS TILKENDEGIVELSE AF 26. APRIL 2010 OM VARSLINGSFRISTER EFTER VARMEFORSYNINGSLØVEN**

Energitilsynet (nu Forsyningstilsynet) har anført i tilkendegivelse af 26. april 2010, at praksis om varsling af varmeaftagerne er udviklet ud fra en konkret rimelighedsvurdering efter varmforsyningslovens § 21, stk. 4. Praksis udtrykker, at det generelt må betragtes som rimeligt at stille krav om varsling af varmeaftagerne.

Energitilsynet anførte videre, at det på den baggrund er tilsynets vurdering, at der – uagtet at varmforsyningsloven ikke direkte indeholder regler om varslingsfrister – i lovens krav om, at priser og leveringsbetingelser skal være rimelige, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 4, kan indfortolkes et krav om, at det også må betragtes som rimeligt at stille krav om varsling af varmeaftagerne.

Energitilsynet tilkendegav, at Energitilsynet i fremtidige sager om varsel af prisstigninger som udgangspunkt vil kunne vurdere det i strid med varmforsyningsloven, hvis ændringer, der ikke kan kendetegnes som væsentlige, gennemføres uden et varsel forud for prisændringernes ikrafttræden på linje med reglerne i den nugældende anmeldelsesbekendtgørelses § 5, stk. 1.

Energitilsynet tilkendegav desuden følgende:

- At det generelt må anses for urimeligt, hvis forsyningsvirksomhederne ikke varsler deres varmeaftagere forud for ændringer i og indførelse af priser, herunder prisstrukturer, leveringsbetingelser m.m., jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 4.
- At almindelige prisændringer som led i forsyningsvirksomhedernes almindelige drift skal varsles over for varmeaftagerne tidligst efter vedtagelsen heraf og senest ved ændringernes ikrafttræden, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 4.
- At andre ændringer, herunder væsentlige prisændringer, ændringer i tarifstruktur, leveringsbetingelser mm., skal varsles over for varmeaftagerne med et varsel på mindst tre måneder, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 4.

– **FORSYNINGSTILSYNETS VEJLEDNING OM VARSELSREGLERNE EFTER VARMEFORSYNINGSSLOVEN, VEJLEDNING NR. 10041 AF 16. MARTS 2022**

Forsyningstilsynet udstedte den 1. juli 2020 vejledning nr. 9411 'Vejledning om varslingsreglerne efter varmforsyningsloven – særligt med henblik på væsentlige prisstigninger'. Vejledningen er den 16. marts 2022 opdateret med vejledning nr. 10041 med samme navn, som erstatter vejledningen fra 2020 (herefter varslingsvejledningen).

Varslingsreglerne har primært til formål at beskytte varmeaftagernes mulighed for at indrette sig på kommende prisstigninger. Varslingen af væsentlige prisændringer bør derfor som det klare udgangspunkt ske ved individuel varsling til varmeaftager tre måneder før prisstigningens ikrafttræden.

Væsentlig prisstigning

Det fremgår af varslingsvejledningen, at der som udgangspunkt er tale om en væsentlig prisstigning, når prisstigningen i ét priselement udgør 10 pct. eller derover, og prisstigningen samtidig forhøjer den samlede betaling for et standardhus eller en standardlejlighed med mere end 100 kr. pr. måned inkl. moms.

Forsyningstilsynets vurdering af, hvornår der er tale om en væsentlig prisstigning, vil dog altid ske konkret ud fra varmforsyningsvirksomhedens og varmeaftagernes forhold i den enkelte sag.

Varslets indhold

Det fremgår af varslingsvejledningen, at varslingen bør ske individuelt i et klart og forståeligt sprog ved anvendelse af e-mail, faktura eller anden lignende individuel kommunikation, samt at varslingen bør indeholde den procentvise prisstigning for et standardhus og en standardlejlighed samt oplysninger om, hvor den enkelte forbruger kan læse nærmere om prisstigningen.

Urimeligt varsel

Hvis varslingsvejledningens anvisninger vedr. varslingens frist og indhold helt eller delvist ikke er fulgt, vil Forsyningstilsynets vurdering af sagen bero på en konkret og individuel vurdering af, om varslingen har været rimelig.

Det følger konkret af Forsyningstilsynets Q&A, at tilsynet ved varsling af flere på hinanden følgende prisstigninger vil foretage en konkret vurdering af, om der er sket rimelig varsling. Som eksempel nævnes, at hvis der gennemføres en ikke-væsentlig prisstigning på f.eks. 8 pct., er spørgsmålet, om der kan gennemføres en ny ikke-væsentlig prisstigning på f.eks. 8 pct. med ikrafttræden måneden efter den første. Det følger i forlængelse heraf, at Forsyningstilsynet i sin vurdering vil lægge vægt på følgende:

- 1) Årsagen til at prisstigningerne er spredt ud
- 2) Hvad er den samlede prisstigningen over en række måneder?
- 3) Hvor langt tid er prisstigningerne spredt ud over?
- 4) Kendte man til den samlede prisstigning på tidspunktet for udmeldingen af den første prisstigning?

Hensigten med denne vurdering bliver, at man ikke kan omgå varslingsreglerne ved at spekulere i tidspunktet af prisstigningerne.

Forsyningstilsynets Q&A kan findes på forsyningstilsynet.dk.

Forsyningstilsynets praksis

Forsyningstilsynet har truffet afgørelse i en række sager vedrørende varslingsregler på varmeområdet, særligt i 2022, herunder også om flere på hinanden følgende prisændringer.

Forsyningstilsynet har i de konkrete sager vurderet, hvorvidt varmeaftagerne er varslet rimeligt forud for prisstigningers ikrafttræden.

Der henvises bl.a. til afgørelsen om Gram Fjernvarme ([j.nr. 21/00927](#)) overholdelse af varslingsreglerne efter varmforsyningsloven samt til afgørelsen om Værum-Ørum Kraftvarmeværks overholdelse af varslingsregler efter varmforsyningsloven ([j.nr. 21/01464](#)).

I sagerne om Gram Fjernvarme og Værum-Ørum Kraftvarmeværk var det i begge sager tilfældet, at selskaberne gennemførte to successive prisstigninger.

I Gram Fjernvarme varslede selskabet den 29. september 2021 sine varmeaftagere om to prisstigninger. Den første prisstigning trådte i kraft den 1. oktober 2021 og udgjorde en prisstigning på 8,47 pct. i det variable forbrugsbidrag. Den anden prisstigning trådte i kraft den 1. januar 2022 og udgjorde en prisstigning på 35,59 pct.

I Værum-Ørum Kraftvarmeværk varslede selskabet i juni måned 2021 sine varmeaftagere om to prisstigninger. Den første prisstigning trådte i kraft den 1. juli 2021 og udgjorde en prisstigning på 300 pct. i den fast afgift (indtil 100 kvm). Samtidig indebar prisstigningen en forhøjelse af den samlede betaling på 93,75 kr. pr. måned for et standardhus og 70,31 kr. pr. måned for en standardlejlighed. Den anden prisstigning trådte i kraft den 1. oktober 2022 og udgjorde en prisstigning på ca. 1.967 pct. i den faste afgift (indtil 100 kvm) sammenlignet med prisen på varslingstidspunktet.

Forsyningstilsynet fandt i sagerne, at væsentlighedsvurderingen for successive prisstigninger skal foretages på baggrund af den gældende pris på varslingstidspunktet. Forsyningstilsynet fandt i begge sager, at de første prisstigninger ikke var væsentlige, at de efterfølgende prisstigninger var væsentlige, men at disse i begge tilfælde var varslet individuelt 3 måneder før prisstigningens ikrafttræden. Forsyningstilsynet fandt således i begge sager, at der var sket rimelig varsling af de successive prisstigninger.

Forsyningstilsynets begrundelse for afgørelsen

Denne sag drejer sig om, hvorvidt Brønderslev Varme har varslet sine varmeaftagere rimeligt i forbindelse med de to på hinanden følgende varmeprisstigninger, der trådte i kraft den 1. oktober 2024 og 1. januar 2025.

Varmeforsyningsloven indeholder ikke regler om varslingsfrister, men det er i administrativ praksis lagt til grund, at der i rimelighedskriteriet i varmforsyningslovens § 21, stk. 4, kan indfortolkes et krav til varsling af varmeaftagerne i forbindelse med prisstigninger, jf. gennemgangen under retsgrundlaget.

Efter varslingsvejledningen er udgangspunktet, at væsentlige prisstigninger bør varsles senest tre måneder før prisstigningens ikrafttræden. Der er i henhold til vejledningen som udgangspunkt tale om en væsentlig prisstigning, når prisstigningen i ét priselement udgør 10 pct. eller derover, og prisstigningen samtidig forhøjer den samlede betaling for et standardhus eller en standardlejlighed med mere end 100 kr. inkl. moms pr. måned.

Hverken varmforsyningsloven, 2010-tilkendegivelsen eller Forsyningstilsynets vejledning forholder sig til rimeligheden af varsling af successive prisstigninger, dvs. varsling af flere prisstigninger inden for en kort periode. Det følger dog af Forsyningstilsynets F&Q, at det vil bero på en konkret rimelighedsvurdering, om flere på hinanden mindre stigninger er et udtryk for omgåelse. Dette har Forsyningstilsynet ikke fundet grundlag for at konstatere i nærværende sag.

Forsyningstilsynet vurderer, at væsentlighedsvurderingen skal foretages for hver enkelt prisstigning, når et selskab varsler successive prisstigninger. Sammenligningsgrundlaget foretages her med udgangspunkt i prisen på varslingstidspunktet. Dette

sker for at undgå, at varmeaftagerne ikke varsles i rimelig tid, når flere successive prisstigninger varsles samtidig.

Prisstigningen pr. 1. oktober 2024

Forsyningstilsynet finder, at den første prisstigning, som Brønderslev Varme gennemførte pr. 1. oktober 2024, ud fra en konkret vurdering ikke var væsentlig, jf. varslingsvejledningen. Ændringen skulle derfor varsles senest samtidig med ændringens ikrafttræden, jf. tilkendegivelsen af 26. april 2010.

Forsyningstilsynet lægger vægt på, at der var tale om en stigning i det variable forbrugsbidrag på ca. 9,4 pct., og stigningen dermed ikke udgjorde 10 pct. eller derover, hvilket danner udgangspunkt for væsentlighedsvurderingen, jf. varslingsvejledningen. Det er indgået i vurderingen, at prispåvirkningen for et standardhus og en standardlejlighed har været på hhv. ca. 82 og 69 kr. pr. måned inkl. moms, hvilket også ligger under den grænse, der er anført i varslingsvejledningen som grundlag for vurderingen af stigningens væsentlighed.

Brønderslev Varme varslede sine varmeaftagere den 30. september 2024 om prisstigningen via E-boks og e-mail samt opslag på Facebook og på selskabets hjemmeside. Det vil sige dagen inden prisstigningens ikrafttræden.

Forsyningstilsynet finder herefter, at Brønderslev Varme varslede sine varmeaftagere rimeligt i forbindelse med prisstigningen pr. 1. oktober 2024. Forsyningstilsynet lægger vægt på, at prisstigninger - almindelige såvel som væsentlige - efter praksis ifølge tilkendegivelsen fra 2010 som minimum kan forventes varslet senest samtidig med prisstigningens ikrafttrædelse på linje med reglerne om anmeldelse, jf. anmeldelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1 (nu § 5, stk. 1).

Prisstigningen pr. 1. januar 2025

Forsyningstilsynet finder, at den anden prisstigning, som Brønderslev Varme gennemførte pr. 1. januar 2025, ud fra en konkret vurdering var væsentlig.

Forsyningstilsynet har ved sin vurdering lagt vægt på, at prisstigningen udgjorde en stigning i det variable forbrugsbidrag på ca. 44 pct., ligesom prisen for et standardhus og en standardlejlighed steg med hhv. ca. 393 og 325 kr. pr. måned inkl. moms. Sammenligningen er foretaget på baggrund af prisen på varslingstidspunktet. Ændringen er således væsentligt over de førnævnte 10 pct., ligesom den månedlige merbetaling for en standardforbruger, ligge over udgangspunktet for vurderingen af væsentlighed, jf. varslingsvejledningen.

Det følger af praksis, at formålet med et forudgående varsel af prisstigninger er at varetage en beskyttelse af varmeaftagerne. Ved rimelig varsling gives varmeaftagerne mulighed for at indrette sig på fremtidige prisstigninger. Her sondres i praksis i mellem almindelige og væsentlige prisstigninger, hvor varmeaftagerne ud fra et indrettelses-hensyn som udgangspunkt bør gives et individuelt varsel på minimum 3 måneder forud for en væsentlig prisstigning. Dette indebærer også, at varslet bør indeholde de for-

nødne oplysninger til, at en varmeaftager kan indrette sig på den kommende prisstigning. Varslet bør derfor indeholde oplysninger om prisstigningen og prispåvirkningen for en standardforbruger.

Forsyningstilsynet finder, at Brønderslev Varmes varsel af varmeaftagerne forud for prisstigningens ikrafttrædelse var mangelfuldt, og dermed var urimeligt, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 4.

Forsyningstilsynet finder det positivt, at Brønderslev Varme varslede sine varmeaftagere i god tid den 30. september 2024 om prisstigningen pr. 1. januar 2025, det vil sige mere end 3 måneder forud for prisstigningens ikrafttræden.

Forsyningstilsynet vurderer imidlertid, at varslet indholdsmæssigt ikke indeholdt fyldestgørende og tilstrækkelige oplysninger om prisstigningerne. Forsyningstilsynet har ved denne vurdering lagt vægt på, at der i varslingen af prisstigningen pr. 1. januar 2025 ikke indgik oplysning om prisstigningerne i det faste bidrag eller abonnementsbidraget. Dertil kommer, at den pris for en standardbolig, der blev angivet i varslings skrivelserne, ikke stemmer overens med den til tilsynet anmeldte pris pr. 1. januar 2025.

Efter en konkret vurdering af sagens omstændigheder, finder Forsyningstilsynet dog, at det indholdsmæssigt mangelfulde varsel ikke skal medføre prismæssige konsekvenser for Brønderslev Varme. Som oven for anført følger det af tilkendegivelsen fra 2010, at prisstigninger – almindelige såvel som væsentlige - som minimum kan forventes varslet senest samtidig med prisstigningens ikrafttrædelse på linje med reglerne om anmeldelse, jf. anmeldelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 1 (nu § 5, stk. 1). For en nærmere gennemgang af tilkendegivelsen henvises til afsnittet om retsgrundlaget.

Det følger af anmeldelsesreglerne, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 3, at hvis en varmforsyningsvirksomhed ikke har anmeldt en prisændring til tilsynet i overensstemmelse med varmforsyningsloven og den tilhørende anmeldelsesbekendtgørelses § 5, stk. 1, er varmeprisen er ugyldig. Det følger dernæst af praksis fra Energiklagenævnet, at tilsynet skal foretage en konkret vurdering af, hvilken retsvirkning ugyldigheden skal medføre, jf. Energiklagenævnets afgørelse af 12. december 2011 (j.nr. 1021-11-39-18). Energiklagenævnet har således tidligere lagt vægt på længden af perioden, hvor varmepriserne ikke har været anmeldt efter gældende regler og dermed var ugyldig, samt størrelsen af beløbene, der opkræves, målt i forhold til den sidst gyldige varmepris, jf. sags. nr. 1021-10-10-4. For en nærmere gennemgang af Energiklagenævnets praksis, henvises til afsnittet om retsgrundlaget.

Brønderslev Varme anmeldte ændringen i varmeprisen pr. 1. januar 2025 til Forsyningstilsynet den 18. december 2024. Priserne var således gyldige, jf. varmforsyningslovens § 21, stk. 3. Spørgsmålet er herefter, hvordan Forsyningstilsynet konkret skal gribe ind over for væsentlige prisændringer, der er korrekt anmeldt, men varslingen heraf ikke indeholder samtlige oplysninger om prisstigningerne.

Varslingen indeholder således ikke oplysninger om prisstigningerne i det faste bidrag og abonnementsbidraget, ligesom den samlede varmepris for et standardhus, der blev oplyst i varslingen, ikke stemte overens med den forbrugerpris, der blev anmeldt til til-

synet. Brønderslev Varme har således ikke varslet sine varmeaftagere om en prisstigning i det faste bidrag fra 17,7 til 18 kr. inkl. moms, ligesom varslingen heller ikke indeholdt oplysninger om prisstigningen i abonnementsbidraget fra 884 til 901,25 kr. inkl. moms. Dertil kommer, at varslingen angav en pris for et standardhus på 18.435 kr. inkl. moms, hvor prisen for et standardhus i henhold til prisanmeldelsen til tilsynet udgjorde 18.490,50 kr. inkl. moms.

Forsyningstilsynet finder som følge af en konkret vurdering og i lyset af praksis om retsvirkningen af ugyldighed, at det delvist mangelfulde varsel ikke giver anledning til yderligere indgriben.

Forsyningstilsynet har lagt vægt på, at der alene er tale om en beskeden afvigelse af varslingskravet, eftersom varslingen indeholdt oplysninger om prispåvirkningen for den væsentligste prisændring i det variable forbrugsbidrag. Dertil kommer, at varslingen indeholdt oplysninger om prisstigningen for en standardforbruger, og der var alene tale om en beskeden afvigelse mellem den varslede prisstigning, og den prisstigning, der blev anmeldt til tilsynet. Den prisstigning, der blev anmeldt til tilsynet, udgjorde således kun 55,50 kr. mere om året end beløbet angivet i varslingen. Denne vurdering understøttes af Energiklagenævnets afgørelse af 21. december 2010 i sag 1021-10-10-4. Energiklagenævnet fandt i den konkrete sag, at det ikke skulle have nogen prismæssig konsekvens, at E.ON ikke rettidigt havde anmeldt to varmeprisstigninger. I sagen var der konkret tale om varmeprisstigninger på henholdsvis 12,5 pct. og 25 pct. i de enkelte priselementer, der var anmeldt henholdsvis 16 og 37 dage efter, at varmeprisen var trådt i kraft over for varmekonsumenterne. En indgriben over for Brønderslev Varme i nærværende sag, ville dermed være mere vidtgående end tilfældet var i den omtalte sag fra Energiklagenævnet, hvor varmepriserne som følge af manglende anmeldelse var fundet ugyldige.

Forsyningstilsynet har ved sin vurdering også lagt til grund, at samtlige af de nye takster fremgår af et takstblad, der er tilgængeligt på selskabets hjemmeside.

Afgørelsen er truffet i medfør af varmforsyningslovens § 21, stk. 4.

Forsyningstilsynet indskærper, at varmeaftagere skal gives et rimeligt varsel fremadrettet

Forsyningstilsynet indskærper på baggrund af ovenstående, at Brønderslev Varme fremadrettet varsler sine varmeaftagere rimeligt om væsentlige såvel som almindelige prisændringer. Dette indebærer, at almindelige prisstigninger under 10 pct. i det enkelte priselement som udgangspunkt skal varsles senest samtidig med ikrafttrædelsen. Ligeledes gælder, at væsentlige prisstigninger over 10 pct. i det enkelte priselement som udgangspunkt skal varsles senest tre måneder før prisstigningens ikrafttræden. Dertil kommer, at varslingen af væsentlige prisstigninger skal ske individuelt og indeholde informationer om samtlige prisstigninger.

Afsluttende bemærkninger

Det bemærkes til ovenstående vurdering, at Forsyningstilsynet med denne afgørelse alene tager stilling til fra hvilket tidspunkt, Brønderslev Varme kunne opkræve sine varmeaftagere de indregningsberettigede omkostninger. Forsyningstilsynet har således ikke fundet indikationer på, at der er indregnet omkostninger i prisen i strid med varmforsyningslovens § 20, stk. 1.

Forsyningstilsynet foretager sig herefter ikke yderligere og lukker sagen om varsling af prisændringerne pr. 1. oktober 2024 og 1. januar 2025.

Offentliggørelse af afgørelsen

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase. Afgørelsesdatabasen kan findes på afg.forsyningstilsynet.dk

Klagevejledning

Der er mulighed for at klage til Energiklagenævnet over Forsyningstilsynets afgørelse.

Klagen skal være indgivet skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen kan indgives til Energiklagenævnet i Nævnenes Hus gennem klageportalen på kpo.naevneneshus.dk. Alternativt kan klagen indgives pr. e-mail til ekn@naevneneshus.dk eller pr. post til Energiklagenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg.

Yderligere vejledning om klage fremgår på Energiklagenævnets hjemmeside www.ekn.dk eller kontakt Energiklagenævnet på tlf.: 72 40 56 00.

Reglerne om klage fremgår af § 26 i varmforsyningsloven.

Med venlig hilsen

Steffen Lindholm Schøndorff
Fuldmægtig